7/2192 -3-

416

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Ankara

Sayı : B.15.O.APK.0.23.300-1281
Konu : Yazılı Soru Önergesi

16093

28 TEMMUZ 2000

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : T.B.M.M. Başkanlığı'nın 22.06.2000 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/2192-5931/14354 sayılı yazısı.

Nevşehir Milletvekili Sayın Mehmet ELKATMIŞ'ın tarafıma tevcih ettiği, 7/2192-5931 esas no.lu yazılı soru önergesi T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99. Maddesi gereği hazırlanarak ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

M. Cumhur ERSÜMER
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

EKLER :
EK-1 Önerge Cevabı (3 Sayfa)

DAĞITIM :
Gereği :
T.B.M.M. Bşk.

Bilgi :
Başbakanlık
Devlet Bakanlığı
(Sn. H. Hüsamettin ÖZKAN)

417

NEVŞEHİR MİLLETVEKİLİ SAYIN MEHMET ELKATMIŞ'IN YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI (7/2192-5931)

Elektrik santralleri ve dağıtım şebekelerinden bazıları özelleştirilmişti. Ancak özelleştirilen bu elektrik santralleri ve şebekelerini alan firmaların sözleşmede belirtilen şartlara uymadıkları iddia edilmektedir. Örneğin, Aktaş, Kepez ve Çukurova Elektrik gibi.

Soru 1 :

Şimdiye kadar hangi elektrik santralleri ve şebekeleri hangi firmalara, hangi bedelle özelleştirilmiştir?

Cevap 1 :

Görev Bölgeleri Yönetmeliği ile 16'ncı görev bölgesi olarak sınırları belirlenmiş bulunan İstanbul Anadolu Yakası'nda elektrik dağıtım hizmetlerini yürütme görevi, Bakanlar Kurulu'nun 24.08.1989 tarih ve 89/14393 sayılı kararı gereğince 30 yıl süre ile Aktaş Elektrik Ticaret A.Ş.'ye verilerek, bölgedeki dağıtım tesisleri 01.09.1990 tarihinde Görevli Şirkete fiilen devredilmiş ve bu tarih itibariyle de adı geçen şirket tarafından işletilmeye başlanılmıştır. Söz konusu görev bölgesi için İşletme Hakkı Devir Bedeli 408,568,000,000 TL. olarak belirlenmiştir.

Yönetmelikle 10'uncu görev bölgesi olarak sınırları belirlenmiş bulunan Kayseri İli'nde elektrik dağıtım hizmetlerini yürütme görevi ise; Bakanlar Kurulu'nun 27.11.1988 tarih ve 88/1 3492 sayılı Kararı gereğince 70 yıl süre ile Kayseri ve Civarı Elektrik T.A.Ş.'ye verilmiş olup, bölgedeki dağıtım tesisleri 01.03.1990 tarihinden itibaren fiilen söz konusu Şirketçe işletilmeye başlanılmıştır. Bu görev bölgesi için İşletme Hakkı Devir Bedeli 139,225,000,000 TL.'dir.

Kepez ve Çukurova Elektrik A..Ş. için ise 1953-54 yıllarında aldıkları imtiyazdan gelen talebi 500 kW'ın üstündeki müşterilere satış hakları, aynen kullandırılmaktadır. Bu şirketler

1988 yılında görevli şirkete dönüştürülmüş olup, dağıtım tesisleri henüz devredilmemiştir.

Üretim tesislerinden Çayırhan termik santralı'nın I. ve II. üniteleri 01.07.2000 tarihinde Park Teknik'e 85 milyon dolar İşletme Hakkı Devir Bedeli ile devredilmiştir.

Hazar I-II HES'in devri, 26.12.1996 tarihinde iz bedel üzerinden Bilgin Elektrik, Üretim, İletim, Dağıtım ve Ticaret A.Ş.'ne yapılmıştır.

Soru 2 :

Özelleştirilen bu elektrik santralleri ve şebekelerini alan firmalar özelleştirme bedelinin dışında elde ettikleri satış hasılatlarından devlete yıllar itibarıyla ne kadar pay ödemişlerdir? Bu firmaların gayri safi hasılaları yıllar itibarıyla ne kadar olmuştur?

Cevap 2 :

Şirketlerin satış hasılatları ve devlete ödedikleri pay fiili değerlere göre her yıl değişmekte olup, yıllık mahsuplaşma neticesi belirlenmektedir.

1998 yılı itibariyle yapılan mahsuplaşma neticesi AKTAŞ Elektrik Ticaret A.Ş.'den 5.216.988.632.926 TL., Kayseri ve Civarı Elektrik T.A.Ş.'den de733.154.121.984 TL. tahsil edilmiştir.

Soru 3,4 :

-Mezkur firmalar yıllar itibarıyla ne kadar yatırım yapmışlardır?

-Firmaların yaptıkları yatırımlar satış hasılatlarından düşülmüş müdür veya bu yatırımlar öz sermaye ve karlarından mı yapılmıştır?

Cevap 3,4 :

Görevli Şirketler, AKTAŞ, ÇEAŞ ve KEPEZ tarafından 1996-1997-1998-1999 yıllarında gerçekleştirilen yatırım tutarları aşağıda verilmiştir.

YILI	AKTAŞ Yatırım Tutarı (10^6 TL.)	ÇEAŞ* Yatırım Tutarı (10^6 TL.)	KEPEZ* Yatırım Tutarı (10^6 TL.)
1996	999.354	38.508	41.386
1997	2.351.543	57.311	35.620
1998	3.897.995	525.649	209.150
1999	11.448.949	562.359	653.922

*Şirketler tarafından beyan edilen değerlerdir. Bu değerler sadece dağıtım yatırımları olup, üretim yatırımları dahil değildir.

Şirketler, yıllık yatırımlarıyla ilgili teklif vermekte, TEDAŞ Genel Müdürlüğü'nün görüşü alındıktan sonra teklifler Bakanlığım tarafından onaylanmaktadır. Yatırımlar, Tarifeler Yönetmeliği gereği tarifeye yansıtılmaktadır.

Soru 5 :

Bu özelleştirmeden dolayı elektrik kayıp oranlarında bir düşüş olmuş mudur? İşletmelerin verimliliğinde bir artış sağlanabilmiş midir?

Cevap 5 :

Adı geçen Şirketlerle henüz yeni sisteme geçilmediğinden kayıplarla ilgili taahhüt alınması söz konusu olmamakta, mevcut sistem gereği fiili değerler alınmaktadır.

Tahsilat sorumluluğu Şirkette olduğundan, TEDAŞ Genel Müdürlüğü'nün tahsilatla ilgili bir kaybı olmamaktadır. Ayrıca, Şirket TEDAŞ Genel Müdürlüğü'nün faturalarını ESA'da (Enerji Satış Anlaşması) belirlenen süre içerisinde ödediğinden, TEDAŞ Genel Müdürlüğü enerji bedelini gecikmesiz almakta, böylelikle nakit akışında düzelme sağlanmaktadır.